

5B010800 – ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТ МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Жалпы ережелер

1 5B010800 – Дене мәдениеті және спорт мамандығы бойынша білім беру бағдарламасының мақсаты мен міндеттері

Білім беру бағдарламасының мақсаты – болашақ дене мәдениеті мұғалімдері мен жаттықтырушы-оқытушыларды қоғамның әлеуметтік тапсырысына және білімнің әлемдік стандартына сәйкес сапалы кәсіби дайындықпен қамтамасыз ету.

Сондай-ақ, мұнда

– жеке тұлғаның салауатты өмір салтын, дене мәдениетін қалыптастыру барысында ағартушылық жұмыс жүргізу;

– оқушы тұлғасының жан-жақты дамуын қалыптастыру және тәрбиелеу;

– дене дамуының мүмкіндігі мен үйлесімділігін қамтамасыз ету, жан дүниесі рухани бай, ар тазалығын сақтаған, мұраты айқын, өз Отанына шын берілген болашақ олимпиада жеңімпаздарын тәрбиелеу мақсаты қойылған.

Білім беру бағдарламасының негізгі міндеттері:

– болашақ орта мектеп мұғалімдері мен дене мәдениеті жаттықтырушы-оқытушыларын (спорт мектептеріндегі спорт түрлерінен жаттықтырушыларды) әлемдік білім стандарты негізінде оқытуға дайындау;

– негізгі басым құзыреттіліктердің жүйесін және болашақ дене мәдениеті мұғалімдері мен жаттықтырушы-оқытушылардың жалпы ғылыми және арнайы білімдерін қалыптастыру;

– өзіндік дамудың тәндік, рухани және зияткерлік жолдарын игеру, психологиялық сауатын ашу, ойлау және өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастыру.

2 5B010800 – Дене мәдениеті және спорт мамандығы бойынша түлекте білім беру бағдарламасын меңгеру нәтижесінде қалыптасатын құзыреттіліктер

Білім беру бағдарламасы мақсат-міндеттерін жүзеге асыруға қол жеткізу келесі құзыреттіліктерді қалыптастыруға мүмкіндік береді:

- *жалпымәдени;*

- *кәсіби;*

- *пәндік.*

Жалпымәдени құзыреттіліктер түлек үшін төмендегідей сипаттарға ие:

2.1.1 өзінің тұлғалық даму мақсаттарын қалыптастыруға және шынайы бағалауға қабілетті, сондай-ақ, оқушылардың зияткерлік даму деңгейін арттыру дағдыларын игерген;

2.1.2 әлеуметтік, гуманитарлық және экономикалық ғылымдардың негізгі әдістері мен ережелерін әлеуметтік және кәсіби міндеттерді шешуде қолдануға дайын;

2.1.3 ана тілінде өз ойын жүйелі түрде және сауатты *жеткізетін*, қазақ (орыс) және шет тілінде көпшілік алдында сөйлеуде және ғылыми мәтінмен жұмыс істеуде қажетті ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын *игерген*;

2.1.4 шет тілінен білімін қарым-қатынас жасау және арнайы мәтінді түсіну үшін *қолданады*;

2.1.5 ақпараттарды қабылдау, сақтау, өңдеудің негізгі әдістерін, тәсілдерін және құралдарын *қолданады*, ауқымды компьютерлік желідегі компьютермен жұмыс істеу *дағдылары бар*;

2.1.6 әлеуметтік өзара әрекеттестік құруда білім беру үрдісіне қатысушылардың этно-мәдени және профессионалдык ерекшеліктерін ескеруге *қабілетті*;

2.1.7 адамгершілік нормасы мен өнегелі мінез-құлық негіздерін *меңгерген*;

2.1.8 ғылыми зерттеуді ұйымдастыру ұстанымдарын, ғылыми білімге қол жеткізу мен құру тәсілдерін *жете түсінеді*;

2.1.9 дене тәрбиесі мен денсаулықты нығайту әдістері мен құралдарын *қолдана алады және* толыққанды әлеуметтік кәсіби қызметті қамтамасыз ету үшін дене мәдениетін жетілдіруге *дайын*.

Кәсіби құзыреттіліктер түлек үшін төмендегідей сипаттарға ие:

2.2.1 оқу-тәрбие үдерісін *модельдей алады* және оқыту тәжірибесінде оны жүзеге асыруға *дайын*;

2.2.2 психологиялық және психофизиологиялық дамуының жалпы, арнайы (әртүрлі ауытқушылық типтері) заңдылықтары мен жеке ерекшеліктерін, әртүрлі жастағы адам әрекеті мен мінез-құлқын реттеу өзгешеліктерін есепке алу құралдарын *қолдана алады*;

2.2.3 психологиялық және педагогикалық зерттеулерде сапалық және сандық әдістерді *қолдануға дайын*;

2.2.4 әртүрлі жастағы балалардың әрекеті, қарым-қатынасы, дамуының диагностикалық әдістерін *пайдалануға дайын*;

2.2.5 білім берудің әртүрлі деңгейіндегі білім алушыларға арналған бағдарламалардан, оқыту, тәрбиелеу және дамытудың әртүрлі теорияларынан алған білімдерін *қолдануға дайын*;

2.2.6 балалардың әралуан әрекет түрлерін *ұйымдастыруға дайын*;

2.2.7 білімдік ортада субъектілердің бірлескен қызметі мен тұлғааралық өзара әрекеттестікті ұйымдастыру әдістерін *меңгерген*;

2.2.8 мамандықтың жоғары әлеуметтік маңызын *түсінеді*, кәсіби этикалық ұстанымдарды *сақтайды*

2.2.9 қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымының ерекшеліктерін ескере отырып, көпмәдениетті ортада кәсіби әрекетті ұйымдастыру тәсілдерін, сондай-ақ, ұлттық тәрбиенің заңдылықтары мен принциптерін *меңгерген*;

2.2.10 кәсіби міндеттерді шешуде мамандардың пәнаралық және салааралық өзара әрекеттестіктеріне қатысуға *қабілетті*;

2.2.11 кәсіби қызметінде бала құқығы мен мүгедектер құқығы туралы негізгі халықаралық және отандық құжаттарды *қолдануға дайын*;

2.2.12 сыни ойлау әдістемесімен *иеленеді*;

2.2.13 инклюзивті білімнің құндылығы және көзқарасымен *бөліседі*;

2.2.14 өзгермелі еңбек нарығына бейімделуі және белсенді де жауапты азамат болып қалыптасуы үшін нәтижеге және мобильділікке бағытталған білім алуға *қабілетті*.

Пәндік құзыреттіліктер түлек үшін төмендегідей сипаттарға ие:

Дене мәдениеті және спорт бакалавры:

2.3.1 спорттық-техникалық дайындықтарды білуі керек, білім берудің барлық деңгейі бойынша дене мәдениетінен сабақ берудің әдістемесін, дене мәдениетінің әртүрлі жүйесінің негізгі теорияларын меңгеруі керек, денеге түсетін салмаққа бақылау жасаудың дәрігерлік және физиологиялық әдістерін білуі, өзін-өзі қайтадан қалпына келтіру жолдарын білуі мен оларды оқушыларға дене тәрбиесі сабағында қолдана алуы қажет, дене мәдениеті мен спорт саласы заңдылықтарына орай қойылатын мәселеге жауап бере алуға *міндетті*;

2.3.2 базалық спорт түрлері бойынша разрядтық талаптарды орындауы;

2.3.3 дене мәдениеті және спорттың әдістері мен тәсілдерін меңгеру және олардың өзара ерекшелігін білуі;

2.3.4 таңдалған спорт түрінен өзінің техника-тактикалық деңгейін жетілдіруі;

2.3.5 спорттың әр түрінен жаттығулар жасау барысында ағза жағдайына, дене жаттығуларына педагогикалық, биомеханикалық, биохимиялық, физиологиялық, психологиялық талдау жасай білуі;

2.3.6 компьютерлік әдіспен жұмыс жасай білуі, сақтау және ақпараттарды жүзеге асыра алуы, оны өзінің кәсіби жұмысында іске асыра білуі;

2.3.7 дарынды балаларды спорт түрлеріне іріктей білуі *қажет*;

3.2 5B010800 – Дене мәдениеті және спорт мамандығының оқу жоспары

Оқу мерзімі: 4 жыл

Академиялық дәрежесі: 5B010800 – Дене мәдениеті және спорт мамандығы

№	Модульдер мен пәндердің атауы	ECTS	Семестр
ЖБПМ 1	Жалпы білімдік пәндер модулі		
МПК 1.1	Міндетті пәндер компоненті	24	
1.1.01	Тәуелсіз Қазақстан тарихы	3	1
1.1.02	Қазақ (орыс) тілі	4	1
1.1.03	Шетел тілі – В1	4	1
1.1.04	Компьютерлік ғылымдар	4	2
1.1.05	Артбілім	3	1
1.1.06	Экономика және бизнес	3	3
1.1.07	Білім беру философиясы	3	3
КПМ 2	Кәсіптік пәндер модулі		
МПК 2.1	Міндетті пәндер компоненті	60	
2.1.01	Педагогика	5	2
2.1.02	Психология	5	2
2.1.03	Дене тәрбиесінің теориясы	3	1
2.1.04	Педагогикалық риторика	3	3
2.1.05	Инклюзивті білім беру	3	5
2.1.06	Жас ерекшелік физиологиясы және мектеп гигиенасы	3	1
2.1.07	Зерттеу әдістері	3	3
2.1.08	Шетел тілі – В2	5	2
2.1.09	Тәжірибе-1	6	4
2.1.10	Тәжірибе-2	9	6
2.1.11	Тәжірибе-3	15	8

АПМ 3	Арнайы пәндер модулі	144	
МПК 3.1	Міндетті пәндер компоненті	81	
3.1.01	Гимнастика және оқыту әдістемесі	5	3
3.1.02	Анатомия және кинезиология негіздері	5	1
3.1.03	Дене мәдениеті және спорт теориясы мен әдістемесі	6	4
3.1.04	Дене тәрбиесі және спорт түрлерінің физиологиялық негіздері	5	4
3.1.05	Дене мәдениеті және спорт педагогикасы	6	3
3.1.06	Дене мәдениеті және спорт менеджменті	5	2
3.1.07	Жеңіл атлетика және оқыту әдістемесі	5	1
3.1.08	Бағалаудың өлшемдік технологиялары	3	3
3.1.09	Спорт биомеханикасы	3	4
3.1.10	Спорт медицинасы	4	6
3.1.11	Дене мәдениеті және спорт психологиясы	5	4
3.1.12	Таңдамалы спорт түрлерінің теориялық негіздері	4	2
3.1.13	Ұлттық спорт түрлері, оқыту әдістемесі	5	2
3.1.14	Спорттық шеберлікті арттыру	5	6
3.1.15	Жүзу және оқыту әдістемесі	3	7
3.1.16	Спорт биохимиясы	3	3
3.1.17	Қысқы спорт түрлері	3	7
3.1.18	Спорт метрологиясы	3	5
3.1.19	Кәсіби-бағытталған шетел тілі	3	5
	Дипломдық жұмыс	12	
	Таңдау пәндер компоненті	63	
	Барлық кредиттер ECTS	240	
	Оқытудың қосымша түрлері		
	Дене тәрбиесі	12	1-4
	Дінтану	3	2
	Мәңгілік ел	3	2

3.3 Модульдер бойынша ұсынылатын таңдау пәндері

№	Пәндердің атауы	ECTS
ТПК 3.2	Таңдау пәндер компоненті	63
3.2.01	Педагогикалық мамандыққа кіріспе	4

	Таңдамалы спорт түрлерінің техника-тактикалық дайындық әдістемесі	
3.2.02	Күрес және оқыту әдістемесі Педагогикалық инноватика	4
3.2.03	Спорттық педагогикалық жетілдіру Таңдамалы спорт түрлеріндегі күштік және атлетикалық дайындық	4
3.2.04	Волейбол және оқыту әдістемесі Таңдамалы спорт түрлеріндегі жарыс іс-әрекеттері	4
3.2.05	Емдік дене мәдениеті және массаж Таңдамалы спорт түріндегі төрешілік шеберлікті жетілдіру	5
3.2.06	Футбол және оқыту әдістемесі Аэробика және оқыту әдістемесі	4
3.2.07	Таңдамалы спорт түрлерінің дене дайындығы (жалпы және арнайы) Таңдамалы спорт түрлеріндегі педагогикалық жетілдіру	4
3.2.08	Дене мәдениеті педагогикасының әлеуметтік аспектілері Таңдамалы спорт түрлеріндегі инновациялық технологиялар	4
3.2.09	Дене мәдениеті және спорт тарихы Этнопсихология	5
3.2.10	Тәрбие жұмыстарының теориясы мен әдістемесі Таңдамалы спорт түрлеріндегі бапкерлік іс-әрекетті жетілдіру	3
3.2.11	Дене реабилитациясы мен дене рекреациясының теориясы мен әдістемесі Бейімдеу дене мәдениеті	4
3.2.12	Баскетбол және оқыту әдістемесі Спорт құралдары. Спорттық қондырғылар	4
3.2.13	Мектепте дене шынықтыруды оқыту әдістемесі Таңдамалы спорт түрлеріндегі спорттық дайындықтың жас ерекшеліктері	3
3.2.14	Педагогикалық шеберлік Әлем халықтары дене мәдениетінің салыстырмалы педагогикасы	4
3.2.15	Спорт туризмі Жаттықтыру процесіндегі ақпараттық-коммуникативтік технологиялар	4
3.2.16	Этнопедagogика Дене мәдениетіндегі ұлтаралық қарым-қатынас мәдениетінің педагогикасы	3